

[Aksel Larsen.]

undladt at regulere Arbejdernes Lønninger og Arbejdstid. Naar Staten bestemmer, hvor meget Sukker der maa produceres, paa hvilke Arealer, i hvilke Egne af Landet, hvor stor Roeprisen skal være, hvor stor Sukkerprisen skal være, hvordan Overskuddet skal fordeles, hvor meget Sukker der skal oplagres o. s. v., synes jeg, man skal sige enten Skidt eller Kanel, og dermed mener jeg: Lad Staten overtage det hele. Det vil sige, jeg mener ikke, Staten skal overtage Jorden og bestemme dens Dykning, for her er det tilstrækkelig vidtgaaende med de Regler, der allerede foreligger, men den kunde i hvert Fald passende sætte ind og overtage Fabrikkerne.

Saa bliver der Spørgsmaalet om Overtagelsesbetingelserne, og i den Henseende kan vi ikke godt gaa i Detailler nu; det vilde ogsaa være urimeligt at gaa i Detailler, naar der kun er Tale om en Bemyndigelse til Ministeren til at udarbejde et nyt Lovforslag. Derfor gør vi kun opmærksom paa, at der skal ved Fastsættelse af Overtagelsesbetingelserne tages rimeligt Hensyn til, at de danske Sukkerfabrikkers Aktionærer gennem Aarene har faaet over ti Gange Aktiekapitalen tilbagebetalt i Dividende, Bonus o. lign.

Jeg anbefaler disse yderst rimelige og let overskuelige Ændringsforslag til Tingets Velvilje, og jeg haaber, vi ser dem optaget i Loven. I øvrigt siger jeg igen, at den Behandling, man giver Ændringsforslagene, naturligvis bliver bestemmende for vor Stilling til selve Lovforslaget.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Kjærboel): Jeg skal gøre nogle Bemærkninger til de af det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen stillede Ændringsforslag.

Angaaende den nye Paragraf, der ønskes indføjet, og som det ærede Medlem motiverede ved at sige, at der maatte foreligge en Forglemmelse, der skulde redresseres, vil jeg gerne sige, at jeg har altid principielt anset det for rigtigt, at Lovgivningsmagten blandede sig mindst muligt ind i Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere paa det frie Arbejdsmarked; det har ogsaa altid været et Ønske fra den overvejende Del af den danske Fagbevægelse, at man fik Lov til i videst mulig Udstrækning selv at ordne Overenskomstforholdene og aftale Løn- og Arbejdsbetingelser. Jeg synes, at dette er et rimeligt Princip, som man ikke bør fravige ved en Lovgivning som denne, og det er der jo i øvrigt heller ikke fremsat noget Ønske om. Jeg

kan derfor ikke tiltræde Ændringsforslaget. Og med den Begrundelse, jeg har givet, kan jeg heller ikke tiltræde Ændringsforslaget til § 4, der ligeledes vil gribe ind i Overenskomstforholdet mellem de herhenhørende Arbejdere og Arbejdsgivere.

I Ændringsforslag Nr. 3 har det ærede Medlem stillet Forslag om, at Udbyttet til Sukkerfabrikkerne Aktionærer ikke maa overstige 4 pCt. Jeg har ikke noget imod ved Lejlighed at diskutere hele Dividendespørgsmaalet i Almindelighed, men angaaende et enkelt Omraade som det, det her drejer sig om, vil jeganse det for formaalsløst at gaa ind i en Diskussion om, hvad det vil være rimeligt og tilbørligt at fastsætte Sukkerfabrikkerne Aktionærers Udbytte til. I øvrigt vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, at der i § 3 i Sukkerfabrikkerne Koncession staar følgende — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere det —:

„Af det Overskud, der fremkommer ved Salget af Sukkeret til 35 Øre pr. kg Melis, efter at den i § 1 nævnte Roepris, jfr. § 11, er betalt Roedyrkerne, og efter at almindelige Driftsudgifter, jfr. § 12, er afholdt, tillægges der først Selskabet et saa stort Beløb, som svarer til 5 pCt. af Aktiekapitalen. Resten af Overskuddet tilfalder Roedyrkerne, indtil disse har modtaget 30 Øre pr. leveret D/C Roer i Tantieme, hvorefter der tillægges Selskabet et Beløb af indtil 1 pCt. af Aktiekapitalen. Hvad der herefter maatte blive tilbage, tilfalder Statskassen, jfr. § 19.“

Det vil altsaa sige, at forudsat at Overskuddet tillader det, er der regnet med et normalt Udbytte paa 5 pCt., som kun, hvis det viser sig, at Roedyrkerne har faaet deres Tantieme fuldt ud, kan stige til 6 pCt. Og jeg kan ikke tænke mig, at det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen skulde have noget at indvende mod denne Højeste procent for Udbytte til Sukkerfabrikkerne Aktionærer, idet jeg minder om, at da Lovforslaget om Forlængelse af Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i Fjor var til Behandling i dette høje Ting, fremsatte det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen nogle Ændringsforslag, i hvilke det bl. a. hed:

„Virksomheder, hvis Overenskomstforhold ordnes ved denne Lov, maa for den Tid, Loven gælder, højst give et Udbytte til deres Ejere eller Aktionærer paa 6 pCt. p. a.“

Det vil altsaa sige, at den Højeste procent, der er fastsat i Sukkerfabrikkerne Konces-